

מראי מקומות - יבמות

לב:

דקיי"ל דמאכילין אותו הקל הקל, ויש בפניו ב' חתיכות, א' שיש בה איסור א', וא' שיש בה ב' איסורים, אלא דלא חל הב' משום דאין איסור חל על איסור, דלפי ר' יוסי ודאי צריך להאכילו החתיכה שיש בה רק איסור א'. וכ' שם לדון אפי' לדעת ר"ש, דס"ל דאין קוברין אותו בין רשעים גמורים, אולי מ"מ חשיב דעבר על ב' איסורים. והביא מש"כ תוס' (ד"ה בין) "ור"ש סבר, דאע"פ שיש בעבירה זו שני איסורין, כיון דלא מיחייב אלא חדא, אין קוברין אותו אצל רשעים גמורים". ודייק מזה דמשמע דס"ל דרק לא מיחייב אלא חדא, אבל שפיר עובר האיסור, וא"כ גם ר"ש מודה דעובר האיסור, אלא דס"ל דמ"מ אינו נקבר בין רשעים גמורים.

ד. לקברו בין רשעים גמורים, ובפלוגתא, דאיתמה, וכו' העיר הערוך לנר, הא לא חזרה הגמ' לפרש איך תלוי זה בפלוגתא. וביאר דסמכינן על סוף הסוגיא, דמפרש ר' אשי דמה דאמרי' דזר ששמש בשבת, וס"ל לר"י דחייב שתיים, היינו לענין לקברו בין רשעים גמורים, דהא ודאי שם לא שייך לומר דאיסור חל על איסור, דהא שם מיירי באיסור קל, דאינו חל על איסור חמור אף בכלל, אע"כ כל הפלוגתא היא רק לענין לקברו בין רשעים גמורים, ולכן זהו הפלוגתא דהגמ' הביאה הכא.

ה. זר ששימש בשבת, ר' חייא אומר חייב שתיים פרש"י, ב' איסורי קא חשיב, דהא לא שייך לומר שיש כאן ב' חטאות, שהרי משום זרות אין כאן חטאת, שהרי במזיד הרי הוא במיתה ביד"ש ולא בכרת. וכ' הרשב"א דלדבריו הנפק"מ של ב' האיסורים הוא לענין לקברו בין רשעים גמורים [ולפי"ז מיושבת קו' הערוך לנר לעיל, דלא ביארה הגמ' מהו ה"ובפלוגתא", ולפי הרשב"א לכאן י"ל דזהו המח']. והריטב"א הוסיף דגם נפק"מ לענין מלקות, ולכאן היינו די"ל דס"ל כמ"ד דלאו שניתן לאזהרת מיתת ב"ד לוקין עליו.

ו. זר שאכל מליקה, ר' חייא אומר חייב שתיים הק' הקובץ הערות (ל"ח, ב'), למה אינו חייב ג', משום נבלה, משום זרות, וגם משום טומאה בעזרה, שהרי נבילת עוף טהור מטמאה בבית הבליעה, וכיון דלגבי זר היא נבלה לענין איסור אכילה, א"כ לכאן הוי נבלה גם לענין טומאה. ות' דלענין טומאה אמרי' דמליקתה זוהי שחיטתה, ובזה אין חילוק בין כהן ובין זר, ורק לענין אכילה אמרי' דחשיב כאוכל נבלות, אבל לענין טומאה אינו כן.

א. מודה ר' יוסי באיסור מוסיף

בענין איסור מוסיף, ע' בקובץ הערות (ל"ב, ג) שהביא מש"כ הרמב"ם (שגגות ד', ג) דבאיסור מוסיף צריך שיהי' הנאסר בעולם, ואין אומרים דאילו הי' בעולם הי' נאסר [ולמשל, אם אין לו אחים, לא אמרי' דכיון דאילו הי' לו אחים, גם הם יהיו אסורין באיסור אשת אח, אלא כיון דלמעשה אין לו אחים, לא אמרי' בזה איסור מוסיף]. והק' ע"ז מהא דכ' הרמב"ם (איסורי ביאה יז, ט"ו) דאיסור זונה מוסיף על איסור חללה, הואיל ויש שם זנות, דהיינו שנאסרת על ישראל אם זינתה אשתו ברצון, לכן נוסף בה איסור אחר לכהן. ותמוה, הרי שם אין שייך לומר דהאיסור חל בפועל, וא"כ למה אמרי' דחל בזה איסור מוסיף. וכ' דב' דינים הם באיסור מוסיף, (א) היכא דשני האיסורים שוים, ואין לא' חומר טפי מלהשני [כמו אשת אח ואחות אשה], ובזה צריך שיהי' חל האיסור בפועל כדי להוסיף האיסור. (ב) היכא שגוף איסור א' חמור מחבירו, כגון זונה וחללה, דאיסור חללה לא משכחת אלא לגבי כהנים, אבל איסור זונה שייך גם גבי ישראל, וא"כ עצם האיסור מוסיף על חבירו [ודוקא אם ע"י החומר שייך לחול לגבי אנשים יתרים, אבל בזה גרידא שהוא איסור יותר חמור אי"ז נחשב איסור מוסיף].

ב. מודה ר' יוסי באיסור מוסיף, תינח

היכא דנשא חי ואח"כ נשא מת

ולכאן יש לעי', הרי מה שהוא איסור מוסיף הוא משום דאשה זו אסורה לעוד אנשים, דהיינו האחים, א"כ ממילא ניתוסף איסור גם לו. אבל לכאן לגבי דידה הוא איסור כולל, שהרי אשה זו, שעד כאן הי' רק איש זה אסור עליה משום אחות אשה, עכשיו יש עוד אנשים שאסורים לה משום אשת אח, ומה דינה. וע' מש"כ בשיעורי ר' שמואל (אות רס"ח) מהנודע ביהודה (מהדו"ת או"ח סי' ק"כ) דאה"נ, מה שנעשה איסור מוסיף לגבי האיש הוא איסור כולל לגבי האשה, ומה שנעשה איסור מוסיף לגבי האשה הוא איסור כולל לגבי האיש. אולם החזון איש (אה"ע סי' קל"ד לפרקין אות א') כ' דב"איסור עריות איסור דידה בתרי' גרידא, כדאמרי' בעלמא כל היכא דהוא מוזהר היא מוזהרת, והילכך, היכא דלגבי דידי' הוי איסור מוסיף גם היא חייבת שתיים, והיכא דלגבי דידי' הוי איסור כולל, גם היא אינה חייבת אלא אחת".

ג. מאי נפקא מינה, לקברו בין רשעים גמורים

כ' הבית הלוי (א', מ"ד) דמבואר מכאן דס"ל לר' יוסי דאף דאין איסור חל על איסור, אבל זהו רק לגבי עונשים, אבל לגבי איסורים ודאי עובר על ב' האיסורים. והביא דנפק"מ בחולה